

Adres: Studiecentrum Nijmegen. Postbus 6870, 6503 GJ Nijmegen
Telefoon 024-3612000 Mailadres nijmegen@ou.nl
E-mailadres secretariaat ValC-hof: cwvalchhof@hotmail.com
Website: www.valc-hof.nl

Contributie betalen aan F.G.J. Timmermans te Malden op rekeningnummer 512331308

ValC-hofnieuws nr. 6

Februari 2012

Opgericht op 27 november 2001

Om de leden van ValC-hof snel en doeltreffend te informeren over voor hen belangrijke zaken, sturen wij éénmaal per maand via e-mail een nieuwsbrief.

Om deze informatievoorziening goed te laten lopen is het belangrijk dat wij van iedereen het juiste e-mailadres hebben. Veranderingen kunt u doorgeven aan het secretariaat van ValC-hof: cwvalchhof@hotmail.com

Van de Voorzitter

Enorme chaos op het spoor, 800 km file op de autoweg, radioberichten waarin verzocht wordt om het veilige huis niet te verlaten. Aangezien ik vijf jaar in Zweden doorbracht, compleet met vijf ijzige winters, keek ik met stille en groeiende verbazing naar de wijze waarop Nederland langzaam ineens stortte. Alleen omdat het stevig vroom en er een middelmatig pak sneeuw viel. En dat kwam niet als verrassing, welnee het was tijdig voorspeld. Arm land! Zelfs in België bleven de treinen rijden. Misschien mogen onze bestuurders op stage in Scandinavië? Want het kan dus dat het gewone leven doorgaat bij vorst en sneeuw. Zodat ieder in zijn eigen bedje kan slapen. Natuurlijk zijn deze weersomstandigheden lastig voor de ouderen, maar die kunnen we toch gewoon helpen, sneeuw ruimen en boodschappen doen? Laten we vooral ook de leuke kanten van dit weer in het oog houden, zoals schaatsen en allerlei sneeuwpret! En bedenk; 'Is het in februari koud dan volgt er een zomer waar je van houdt'.

Weggaan

Moedwillig afscheid waar wrok noch
zucht toe aanzet; het vee verlaat
de vredige wei voor een verdere helling.
Behagen trekt aan de benen: toch opstaan,
de haard is aan, de letters liggen daar
nog. Niet het halve glas omstoten
maar gaan. Buiten graag: sneeuw,
maanlicht, vermoeden van een weg.

Anna Enquist, *De Gedichten, 1991-2000*, (Amsterdam 2000), 150.

Literatuurgroep

De literatuurgroep heeft regelmatig bijeenkomsten onder leiding van Liesbeth de Groot, Anita Huisman en Elma Nelissen. Als u meer informatie wilt hebben kunt u contact opnemen met

Anita, anitahuisman@hotmail.com, Liesbeth, liesbethvermeulen@planet.nl of Elma, elmanelissen@hotmail.com

Extra info literatuurgroep

Helaas moeten wij de literatuurbijeenkomsten voor een jaar onderbreken. Dit omdat wij vinden dat ieder boek recht heeft op voldoende aandacht en wij op dit moment niet in staat zijn ieder boek de zo welverdiende aandacht te geven. Houdt deze nieuwsbrief in de gaten want het is beslist de bedoeling om de draad weer op te pakken.

Lezing over de kunstzinnige relatie tussen de Nederlanden en Italië van de vijftiende tot de zeventiende eeuw door Irmin Visser

Het Portinari-altaarstuk

In mei 1483 arriveerde na een lange zeereis in Florence een altaarstuk. Dit altaarstuk, dat nu bekendstaat als het Portinari-altaarstuk en een van de pronkstukken is van de Galleria degli Uffizi, was gemaakt in Vlaanderen. Het stelt de aanbidding door de herders van het kind Jezus voor. Hugo van der Goes schilderde het in Brugge in opdracht van de aldaar werkzame, maar in Florence geboren bankier Tommaso Portinari. Giorgio Vasari schrijft in zijn kunstenaarsbiografie *De levens van de grootste schilders, beeldhouwers en architecten* (1550) een uitgebreid verslag over dit altaarstuk. Het heeft dan ook veel invloed uitgeoefend op de Florentijnse kunst. De voorgestelde herders maakten diepe indruk door hun individuele, realistische trekken. Nog geen twee jaar later al maakten soortgelijke herders deel uit van het altaarstuk dat Ghirlandaio maakte voor de Sassettikapel in de Santa Trinitàkerk te Florence.

Van noord naar zuid

Het succes van het Portinari-altaarstuk is het hoogtepunt van een langere ontwikkeling. Dankzij handelsrelaties en, daarmee samenhangend, de opkomst van een nieuwe klasse van opdrachtgevers - de vooraanstaande burger in 'binnen- en buitenland' - had het zuiden eerder al kennisgemaakt met noordelijke invloeden. Die invloeden gingen van een techniek als het schilderen in olieverf tot aan het importeren van de specifiek 'Vlaamse' wijze van portretteren. Zonder deze invloeden had Giovanni Bellini nooit zijn beroemde portret van de Venetiaanse doge Leonardo Loredan in 1501-4 kunnen schilderen. Ook de manier waarop noordelijke kunstenaars het landschap weergaven kon zich verheugen in een grote belangstelling in het zuiden.

Van zuid naar noord

Omgekeerd gingen noordelijke kunstenaars te rade in het zuiden, onder aanvoering van Albrecht Dürer, niet veel later gevolgd door Jan van Scorel. Na hun terugkeer verspreidden zij Italiaanse voorkeuren in het noorden. Een eeuw later reageerde Rembrandt op geheel eigen wijze op Italiaanse voorgangers als Titiaan en Rafaël en sloot zo de portrettraditie kort, die al was ingezet bij de gebroeders Van Eyck in Vlaanderen. Nog sterker was de invloed die het zuiden uitoefende op de architectuur in het noorden. Boek 4 van de architectuurhistoricus Sebastiano Serlio (1537) verscheen al twee jaar later in het Noorden als *Generale reglen der architecturen* in een vertaling van Pieter Coecke van Aelst. Het Antwerpse stadhuis uit 1568 is de ultieme getuigenis van deze beïnvloeding. Het Mauritshuis in Den Haag (1644) is evenzeer schatplichtig aan Italiaanse architectuurtraktaten en de aan Vitruvius ontleende orden, en het voorbeeld van het Hollands classicisme.

Irmin Visser (1954) volgt in zijn lezing de wisselwerking tussen noord en zuid én tussen zuid en noord aan de hand van aansprekende voorbeelden. Kenmerkend voor deze wisselwerking is dat kunst toen allang niet meer aan grenzen gebonden was en het vreemde bijna als vanzelf werd opgenomen.

Tentamenbank

Cor Vink beheert de tentamenbank. Leden van ValC-hof kunnen kosteloos tentamens lenen, niet-leden alleen tegen vergoeding van de portokosten.

Mocht u nog oude tentamens thuis hebben liggen dan zou Cor die graag opnemen in zijn tentamenbank.

Het emailadres van Cor is cor.vink@inter.nl.net

Van de penningmeester: Contributie ValC-hof

De contributieregeling van ValC-hof, alles even op een rij.

Het verenigingsjaar loopt, gelijk met het studiejaar, van 1 augustus tot en met 31 juli. En daarom geldt dat voor de contributie ook.

Voor het verenigingsjaar 2011-2012 bedraagt de contributie € 15, - Voor nieuwe leden die zich na 31 januari aanmelden geldt een welkomstregeling. Zij zijn dat tweede semester gratis lid en hoeven pas vanaf 1 augustus daaropvolgend, te betalen.

Wij kennen geen halve of deelcontributies; voor 1 februari lid worden kost € 15, - en daarna geldt de welkomstregeling voor nieuwe leden. Dat houdt in dat u in het verleden nog niet eerder lid van onze vereniging bent geweest.

Tot slot vraag ik iedereen die graag lid wil blijven en de contributie voor 2011-2012 nog niet heeft voldaan, € 15 te storten op rekeningnummer 51.23.31.308 van de penningmeester, F. G. J. Timmermans te Malden

Bestuur ValC-hof

Voorzitter	Anita Huisman	anitahuisman@hotmail.com
Penningmeester	Fred Timmermans	akkefredtim@hetnet.nl
Secretaris	Liesbeth de Groot	cwvalchof@hotmail.com
Nieuwsbrief	Elma Nelissen	elmanelissen@hotmail.com
Bestuursleden	Ben Spraakman Eddy Thewis	b.spraakman@chello.nl eddythewis@home.nl
Tentamenbank	Cor Vink	cor.vink@inter.nl.net

Agenda 2012

Donderdag 12 april

Irmin Visser *Retour Italië* over de kunstzinnige relatie tussen de Nederlanden en Italië van de vijftiende tot de zeventiende eeuw

Vrijdag 13 april

Regionale studiedag Eindhoven